

LEGISLATIVNÍ BALÍČEK ČISTÁ ENERGIE PRO VŠECHNY EVROPANY

CO PŘINÁŠÍ NOVÉHO A JAK SE PROMÍTNE DO PRAXE

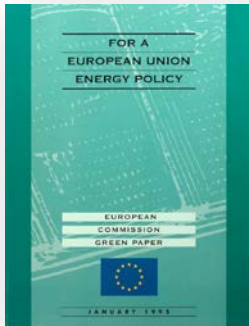
efocus.sk

28. 11. 2019

Richard Kabele

LIBERALIZACE VNITŘNÍHO TRHU S ELEKTŘINOU EU

Strategické cíle: konkurenceschopnost + bezpečnost dodávek + udržitelnost

Future energy policy objectives:

1. Overall competitiveness
2. Security of supply
3. Environment

- Directive 96/92/EC - common rules for the internal market in electricity: **liberalizace trhu, rovný přístup k sítím**

- Directive 2003/54/EC – common rules for the internal market in electricity: **unbundling, otevření trhu pro podnikatele i domácnosti, NRAs**
- Directive 2003/87/EC establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading
- Regulation 1228/2003 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity: **přeshraniční obchod**
- Decision 1229/2003/EC – series of guidelines for trans-European energy networks
- Directive 2005/89/EC – measures to safeguard security of electricity supply and infrastructure investment

- Directive 2009/72/EC – common rules for the internal market in electricity: **dokončení unbundlingu**
- Regulation (EC) No 713/2009 establishing an Agency for the Cooperation of Energy Regulators: **vznik ACER**
- Regulation (EC) No 714/2009 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity: **ENTSO-E**

- Directive 2009/29/EC to improve and extend the greenhouse gas emission allowance trading scheme of the Community
- Directive 2009/31/EC on the geological storage of carbon dioxide
- Directive 2009/28/EC on the promotion of the use of energy from renewable sources
- Decision No 406/2009/EC on the effort of Member States to reduce their greenhouse gas emissions to meet the Community's greenhouse gas emission reduction commitments up to 2020

- Directive 2010/30/EU on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy
- Directive 2010/31/EU on the energy performance of buildings
- Directive 2012/27/EU on energy efficiency

LIBERALIZACE VNITŘNÍHO TRHU S ELEKTŘINOU EU

Strategické cíle: konkurenceschopnost + bezpečnost dodávek + udržitelnost

1. Governance of the Energy Union Regulation

2. Energy Performance in Buildings Directive

3. Energy Efficiency Directive

4. Renewable Energy Directive

5. Electricity Directive

6. Regulation for the Agency for the Cooperation of Energy Regulators

7. Electricity Regulation

8. Risk-Preparedness Regulation

- Directive 2010/30/EU on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy
- Directive 2010/31/EU on the energy performance of buildings
- Directive 2012/27/EU on energy efficiency

- Directive 2009/29/EC to improve and extend the greenhouse gas emission allowance trading scheme of the Community
- Directive 2009/31/EC on the geological storage of carbon dioxide
- Directive 2009/28/EC on the promotion of the use of energy from renewable sources
- Decision No 406/2009/EC on the effort of Member States to reduce their greenhouse gas emissions to meet the Community's greenhouse gas emission reduction commitments up to 2020

- Directive 2009/72/EC – common rules for the internal market in electricity
- Regulation (EC) No 713/2009 establishing an Agency for the Cooperation of Energy Regulators
- Regulation (EC) No 714/2009 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity

- Directive 2003/54/EC – common rules for the internal market in electricity –
- Directive 2003/87/EC establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading
- Regulation 1228/2003 on conditions for access to the network for cross-border exchanges in electricity –
- Decision 1229/2003/EC – series of guidelines for trans-European energy networks
- Directive 2005/89/EC – measures to safeguard security of electricity supply and infrastructure investment

- Directive 96/92/EC – common rules for the internal market in electricity –

CO BALÍČEK PŘINÁŠÍ?

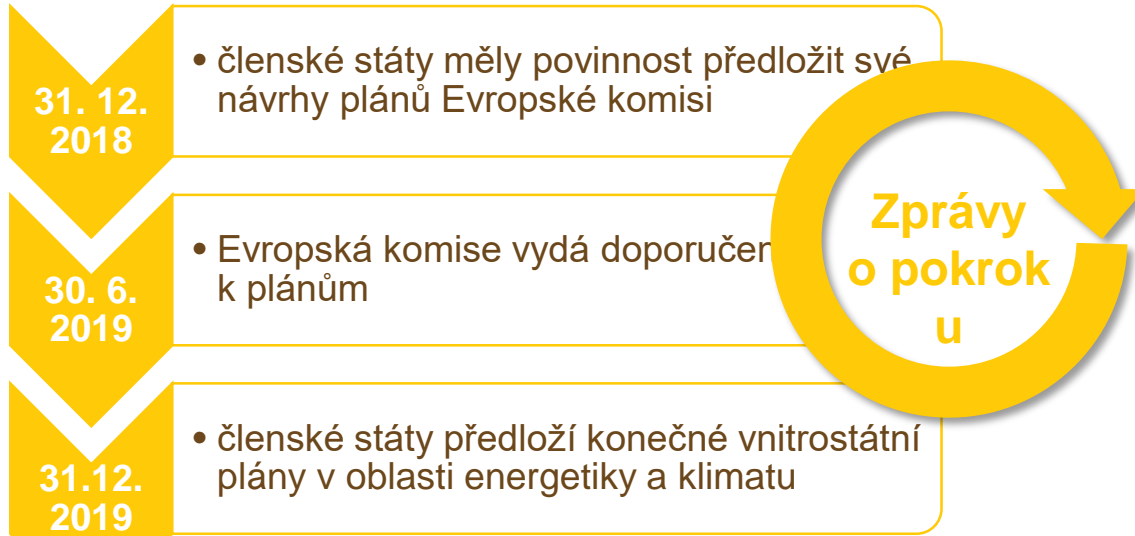
1. Revize pravidel trhu s cílem posílení konkurenční soutěže a integrace trhů, posílení postavení spotřebitele	2. Nastavení cílů pro rok 2030	3. Integrace/centralizace energetických politik členských států a vytvoření Energetické unie															
<ul style="list-style-type: none"> zásadní vnitřní rozpor: volná konkurenční soutěž x silný regulační přístup deklarace volného trhu, tržní signály mají být nezkreslené avšak: zachovávání specifických výjimek pro OZE (zodpovědnost za odchylku, redispečink); specifické a zvýhodňující podmínky pro „aktivní zákazníky“, „energetické komunity“, „agregátory“, „zařízení pro skladování energie“ nebo pro „inteligentní měřicí systémy“. ambice vypořádat se s nedostatkem přenosových kapacit, řešení na úkor bezpečnosti provozu soustav zachování status-quo pro kapacitní mechanismy 	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2020</th> <th>2030</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Snížení emisí</td> <td>20%</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>Podíl OZE</td> <td>20%</td> <td>32%</td> </tr> <tr> <td>Energetické úspory</td> <td>20%</td> <td>32,5%</td> </tr> <tr> <td>Propojení sítí</td> <td>x</td> <td>15%</td> </tr> </tbody> </table>		2020	2030	Snížení emisí	20%	40%	Podíl OZE	20%	32%	Energetické úspory	20%	32,5%	Propojení sítí	x	15%	<ul style="list-style-type: none"> centralizace až federalizace energetiky „znovuzavedení“ RCC (Regional Coordination Centres) a posun části kompetencí z národních provozovatelů přenosových soustav snaha o socializaci nákladů na OZE mezi členskými státy posílení role ACER posun v definici ENTSO-E, podřízení EC evropské hodnocení přiměřenosti zdrojů
	2020	2030															
Snížení emisí	20%	40%															
Podíl OZE	20%	32%															
Energetické úspory	20%	32,5%															
Propojení sítí	x	15%															

NARIADENIE (EÚ) 2018/1999 O RIADENÍ ENERGETICKEJ ÚNIE A OPATRENÍ V OBLASTI KLÍMY, KTORÝM SA MENIA ...

Kapitola I	Všeobecné ustanovenia
Kapitola II	Integrované národné energetické a klimatické plány
Kapitola III	Dlhodobé stratégie
Kapitola IV	Podávanie správ
Kapitola V	Súhrnné posúdenie pokroku a politická reakcia na zabezpečenie dosiahnutia cieľov Únie – monitorovanie Komisiou
Kapitola VI	Systémy Únie a národné systémy týkajúce sa emisií skleníkových plynov a ich odstraňovania záchytmi
Kapitola VII	Spolupráca a podpora
Kapitola VIII	Záverečné ustanovenia

INTEGROVANÉ VNITROSTÁTNÍ PLÁNY PRO OBLAST ENERGETIKY A KLIMATU

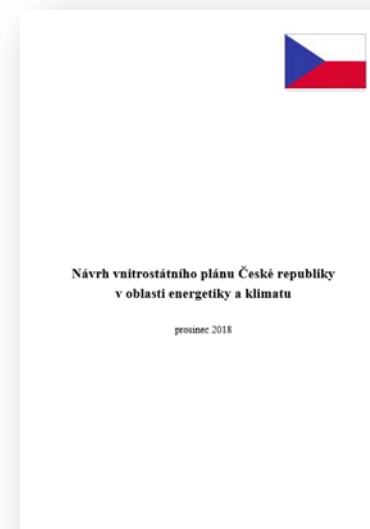
Nařízení o správě energetické unie

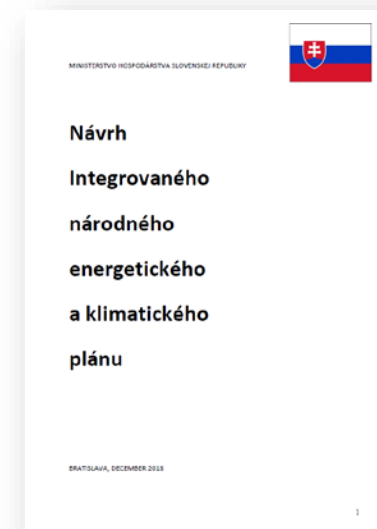
Článek 32 *Reakce na nedostatečné ambice integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu a nedostatečný pokrok, pokud jde o cíle a úkoly Unie v oblasti energetiky a klimatu odst. 3 písm. d:*

- *uskutečnění dobrovolné finanční platby do mechanismu Unie pro financování energie z obnovitelných zdrojů vytvořeného na úrovni Unie, který bude přispívat k projektům energie z obnovitelných zdrojů a bude spravován přímo nebo nepřímo Komisí*

1.	2.	3.	4.	5.
• dekarbonizace	• energetická účinnost	• energetická bezpečnost	• vnitřní trh s elektřinou	• věda, inovace a konkurenceschopnost

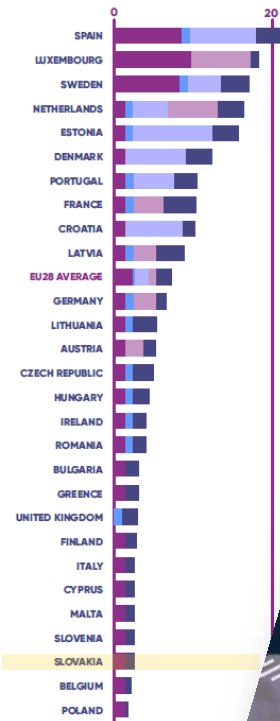

Zdroj:
<https://www.mh.sr.sk/energetika/navrh-integrovaného-narodného-energetického-a-klimatickeho-plánu>

Zdroj:
<https://www.mpo.cz/cz/energetika/strategicke-a-koncepcni-dokumenty/navrh-vnitrostátního-plánu-v-oblasti-energetiky-a-klimatu-ceske-republiky-243377/>

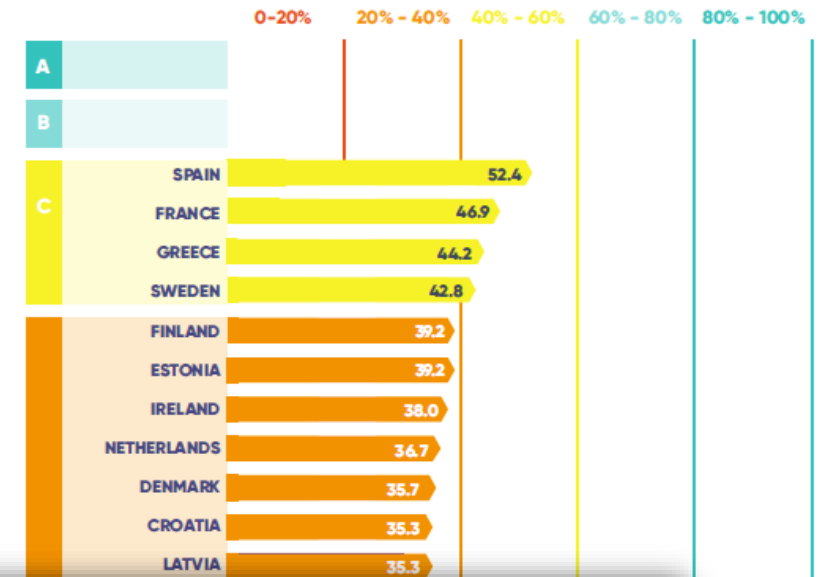
HODNOCENÍ PLÁNŮ PODLE EVROPSKÉ KOMISE

Dimension 1:
TARGET ADEQUACY
45 POINTS

Dimension 3:
ACCESSIBILITY
10 POINTS

Podnikův
plánů
klimatu
ise

SMERNICA (EÚ) 2019/944 O SPOLOČNÝCH PRAVIDLÁCH PRE VNÚTORNÝ TRH S ELEKTRINOU

Kapitola I	Predmet úpravy a vymedzenie pojmov
Kapitola II	Všeobecné pravidlá organizácie odvetvia
Kapitola III	Posilnenie postavenia a ochrana spotrebiteľov
Kapitola IV	Prevádzkovanie distribučných sústav
Kapitola V	Prevádzkovanie prenosových sústav
Kapitola VI	Pravidlá oddelenia PPS
Kapitola VII	Regulačné orgány
Kapitola VIII	Záverečné ustanovenia

CO NOVÉHO PŘINÁŠÍ SMĚRNICE ...

aktivní odberatel'	<i>koncový odberatel' alebo skupina spoločne konajúcich koncových odberateľov, ktorí spotrebúvajú alebo uskladňujú elektrinu vyrobenú vo svojich priestoroch nachádzajúcich sa vo vymedzených hraniciach, alebo ak to povolí členský štát, v iných priestoroch, alebo ktorí predávajú vlastnú vyrobenú elektrinu alebo sa podieľajú na schémach flexibility alebo energetickej efektívnosti za predpokladu, že uvedené činnosti nie sú ich hlavnou obchodnou alebo profesijnou činnosťou;</i>
občianske energetické spoločenstvo	<i>právny subjekt, ktorý: a) je založený na dobrovoľnej a otvorenej účasti a pod faktickou kontrolou členov alebo spoločníkov, ktorými sú fyzické osoby, miestne orgány vrátane obcí alebo malé podniky; b) má ako svoj hlavný cieľ poskytovať svojim členom alebo spoločníkom alebo miestnym oblastiam, v ktorých pôsobí, environmentálne, hospodárske alebo sociálne komunitné prínosy skôr než tvorenie finančného zisku; a c) môže sa zapojiť do výroby vrátane výroby z obnoviteľných zdrojov, distribúcie, dodávky, spotreby, agregácie, uskladňovania energie, služieb energetickej efektívnosti alebo služieb nabíjania elektrických vozidiel alebo do poskytovania iných energetických služieb svojim členom alebo spoločníkom;</i>
zmluva s dynamickou cenou elektriny“	<i>je zmluva o dodávke elektriny medzi dodávateľom a koncovým odberateľom, ktorá odráža zmeny cien na spotových trhoch vrátane denných a vnútrodených trhov v intervaloch, ktoré prinajmenšom zodpovedajú frekvencii zúčtovania trhu</i>
agregácia	<i>funkcia, ktorú vykonáva fyzická alebo právnická osoba, ktorá zlučuje viacerých odberných miest alebo vyrobenej elektriny na účely predaja, nákupu alebo aukcie na akomkoľvek trhu s elektrinou</i>
nezávislý agregátor	<i>účastník trhu sprostredkujúci agregáciu a ktorý nie je vlastnícky prepojený s dodávateľom odberateľa;</i>
riadenie odberu	<i>zmena odberu elektriny zo strany koncových odberateľov, ktorá je odklonom od ich bežných alebo aktuálnych vzorov spotreby v reakcii na trhové signály vrátane časovo variabilných cien elektriny alebo stimulačných platieb, alebo v reakcii na akceptáciu ponuky koncového odberateľa na predaj zníženia alebo zvýšenia odberu za odplatu na organizovanom trhu v zmysle článku 2 bodu 4 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1348/2014 (17), či už samostatne alebo prostredníctvom agregácie</i>
inteligentný merací systém	<i>elektronický systém schopný merať elektrinu napájanú do siete alebo elektrinu spotrebovanú zo siete, ktorý poskytuje viac informácií než bežné meracie zariadenie a ktorý je schopný formou elektronickej komunikácie vysielat' a prijímať údaje na účely informovania, monitorovania a regulácie</i>
podporná služba	<i>služba potrebná na prevádzku prenosovej alebo distribučnej sústavy vrátane zabezpečovania rovnováhy a nefrekvenčných podporných služieb, nezahŕňa však riadenie preťaženia</i>
nefrekvenčná podporná služba	<i>služba, ktorú využíva prevádzkovateľ prenosovej sústavy alebo prevádzkovateľ distribučnej sústavy na zabezpečenie regulácie napätia v ustálenom stave, rýchleho prívodu jalového prúdu, zotrvačnosti pre lokálnu stabilitu siete, skratového prúdu, schopnosti štartu z tmy a schopnosti ostrovej prevádzky</i>
uskladňovanie energie	<i>v kontexte elektrizačnej sústavy je oddialenie okamihu konečného použitia elektriny na neskorší moment po jej výrobe, alebo premena elektrickej energie na formu energie, ktorú možno skladovať, uskladňovanie takejto energie a následná premena takejto energie na elektrickú energiu alebo použitie ako iný energetický nosič.</i>
zariadenie na uskladňovanie energie	<i>v elektrizačnej sústave je zariadenie, v ktorom sa vykonáva uskladňovanie energie.</i>

NARIADENIE (EÚ) 2019/943 O VNÚTORNOM TRHU S ELEKTRINOU

Kapitola I	PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV
Kapitola II	VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ PRE TRH S ELEKTRINOU
Kapitola III	PRÍSTUP DO SÚSTAVY A RIADENIE PREŤAŽENIA
Kapitola IV	PRIMERANOSŤ ZDROJOV
Kapitola V	PREVÁDZKOVANIE PRENOSOVEJ SÚSTAVY
Kapitola VI	PREVÁDZKOVANIE DISTRIBUČNEJ SÚSTAVY
Kapitola VII	SIEŤOVÉ PREDPISY A USMERNENIA
Kapitola VIII	ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

NARIADENIE 2019/941 O RIZIKOVEJ PRIPRAVENOSTI V SEKTORE ELEKTRICKEJ ENERGIE

Kapitola I	Všeobecné ustanovenia
Kapitola II	Posúdenie rizík
Kapitola III	Plány pripravenosti na riziká
Kapitola IV	Riadenie krízy dodávok elektriny
Kapitola V	Hodnotenie a monitorovanie
Kapitola VI	Záverečné ustanovenia

NARIADENIA 2019/942, KTORÝM SA ZRIAĐUJE AGENTÚRA EURÓPSKEJ ÚNIE PRE SPOLUPRÁCU REGULAČNÝCH ORGÁNOV V OBLASTI ENERGETIKY ... A DALŠÍ

Kapitola I	Ciele a úlohy
Kapitola II	Organizácia agentúry ACER
Kapitola III	Zostavovanie a štruktúra rozpočtu
Kapitola IV	Všeobecné a záverečné ustanovenia

- **Smernica (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov**
- **Smernica (EÚ) 2018/2002 z 11. decembra 2018, ktorou sa mení smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**
- **Smernica (EÚ) 2018/844 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti**

LEGISLATIVNÍ BALÍČEK ČEpVE Z POHLEDU SEPS

Hlavní cíl – podpora MH SR při interinstitucionálních jednáních

12 prioritních témat SEPS:

Č.	Čl.	Název
1.	5, odst. 9, 9a	Obstarávání PpS
2.	7, odst. 2 a 4	Interval zúčtování odchylek a obchodní interval
3.	9, odst. 1	Zrušení omezení cen regulační energie
4.	14, odst. 3 a 11	Náklady na nápravná opatření pro řešení přetížení
5.	14, odst. 7, 7a, 7b	Zásady přidělování kapacity a řízení přetížení
6.	18, odst. 3a	Národní přiměřenost zdrojů

Č.	Čl.	Název
7.	21 – 24	Kapacitní mechanismy - obecně
8.	31 – 44	RCC - obecně
9.	5, odst. 7	Dimenzování PpS v kompetenci RCC
10.	38, odst. 2	Rozhodovací pravomoci RCC
11.	14, odst. 2a	Rozhodovací pravomoc RCC při řízení přetížení
12.	El. Dir. , čl. 54	Vlastnictví zařízení pro poskytování PpS ze strany PPS

SÍŤOVÁ NAŘÍZENÍ

Nařízení (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou

Připojení výroby a spotřeby			
2016/631	14.04.2016	NC RfG	kodeks sítě pro požadavky na připojení výroben k elektrizační soustavě
2016/1388	17.08.2016	NC DCC	kodeks sítě pro připojení spotřeby
2016/1447	26.08.2016	NC HVDC	kodeks sítě pro požadavky na připojení vysokonapěťových stejnosměrných soustav a nesynchronních výrobních modulů se stejnosměrným připojením k elektrizační soustavě
Rozvoj vnitřního trhu s elektřinou			
2015/1222	24.07.2015	CACM	rámcový pokyn pro přidělování kapacity a řízení přetížení
2016/1719	26.09.2016	FCA	rámcový pokyn pro přidělování kapacity na dlouhodobém trhu
2017/2195	23.11.2017	EBGL	rámcový pokyn pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy v elektroenergetice
Provoz soustav			
2017/1485	02.08.2017	SOGL	rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav
2017/2196	24.11.2017	NC ER	kodeks sítě pro obranu a obnovu elektrizační soustavy

**Již EVROPSKÁ síťová
nařízení pokrývají téměř
veškerou činnost
provozovatele přenosové
soustavy**

EVROPSKÁ A REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Spolupráce je **obligatorní** a vyplývá z legislativy EU, je na dvou úrovních:

1. spolupráce na evropské úrovni a
2. spolupráce na regionální úrovni.

Příklady spolupráce na evropské úrovni:

FCA

Společná aukční kancelář pro dlouhodobé aukce přeshraničních přenosových kapacit

Evropské platformy:

IGCC

International Grid Control Cooperation

PICASSO

a FRR Platform Implementation Project

TERRE

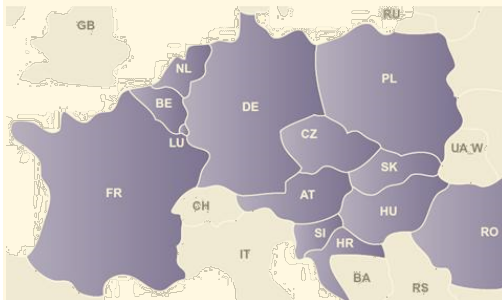
Trans European Replacement Reserves Exchange

EBGL

MARI

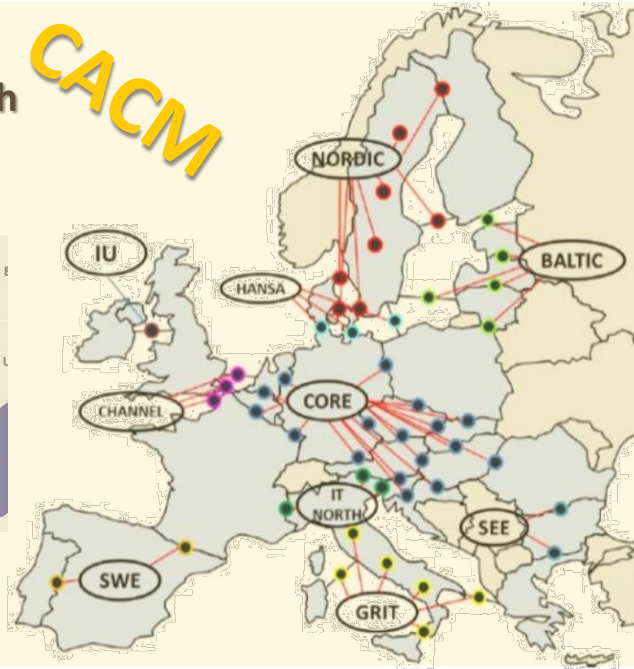
Manually Activated Reserves Initiative

Regiony pro výpočet přeshraničních přenosových kapacit (CCRS):

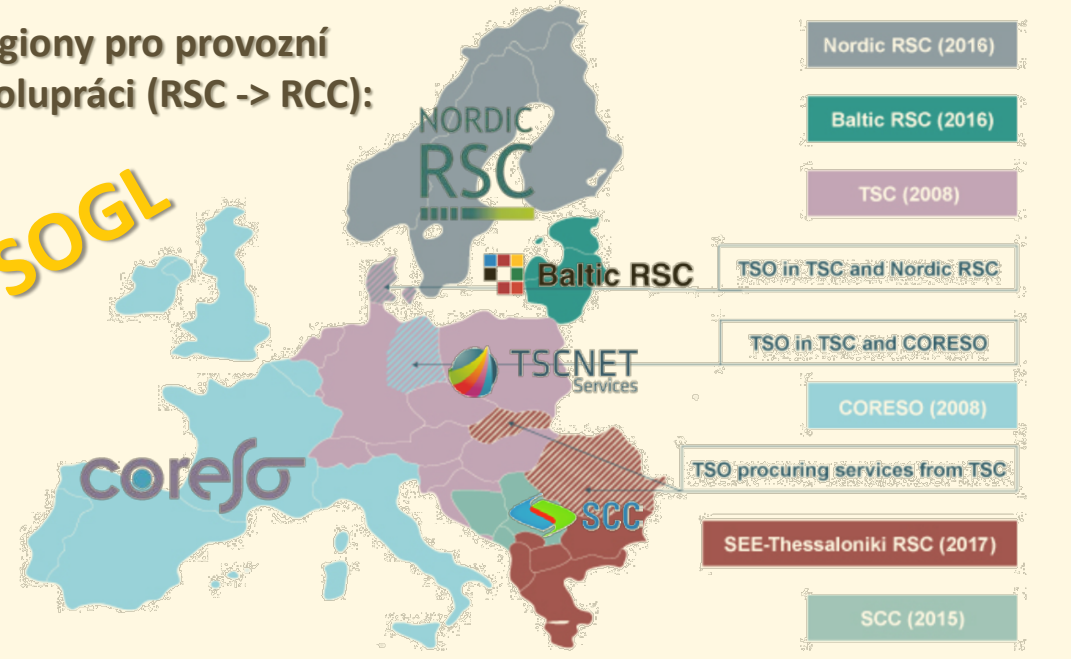
CORE region

CACM

Regiony pro provozní spolupráci (RSC -> RCC):

SOGL

CLEAN ENERGY PACKAGE („CEP“) ČISTÁ ENERGIE PRO VŠECHNY EVROPANY („ČEPVE“)

cíle pro rok 2030	2020	2030
Snížení emisí	20%	40%
Podíl OZE	20%	32%
Energetické úspory	20%	32,5%
Propojení sítí	x	15%

- členské státy na národní úrovni již nemají téměř žádnou rozhodovací pravomoc
- národní legislativa je odsouzena do role technických prováděcích předpisů

JAKÝ VLIV MAJÍ ČLENSKÉ STÁTY?

Příklady hlasování, většinou pravidlo „55/65“:

Evropská rada	CCR (CACM)	EBGL	ENTSO-E (assembly)	RCC
<p>Kvalifikovaná většina: nejméně 55 % členů Rady zastupujících zúčastněné členské státy, které představují nejméně 65 % obyvatelstva těchto států</p> <p>Blokační menšina: nejméně tolik členů Rady, kolik jich zastupuje nejméně 35 % obyvatelstva zúčastněných členských států</p>	<p>Kvalifikovaná většina: (a) PPS nebo NEMO, kteří zastupují nejméně 55 % členských států, a (b) PPS nebo NEMO, které představují nejméně 65 % obyvatelstva EU.</p> <p>Blokační menšina: PPS nebo NEMO zastupující nejméně čtyři členské státy.</p>	<p>Kvalifikovaná většina: (a) PPS, kteří zastupují nejméně 55 % členských států, a (b) PPS, které představují nejméně 65 % obyvatelstva EU.</p> <p>Blokační menšina: PPS zastupující nejméně čtyři členské státy.</p>	<p>„under the voting mechanism defined by the Lisbon Treaty“</p>	<p>Bude stanoveno (po založení RCC).</p> <p>Článek 35 Zřizování a úkoly regionálních koordinačních center</p> <p>„Regulační orgány v regionu pro provoz soustavy návrh prozkoumají a schválí:</p> <p>d) stanovy a jednací řád regionálních koordinačních center;“</p>

Principy hlasování zásadně ovlivňují výsledek, velké PPS/státy prosazují své zájmy!

UHLÍKOVÁ NEUTRALITA 2050

Nová vlna klimatického alarmismu:

6/2018

- komisař pro klimatickou akci a energetiku Miguel Arias Cañete prohlásil, že Unie by měla usilovat o navýšení cíle na úroveň mírně nad 45%

11/2018

- sdělení Evropské komise **Čistá planeta pro všechny. Evropská dlouhodobá strategická vize prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky**

3/2019

- Evropský parlament v rezoluci o změně klimatu požadoval již dokonce dosažení prahu 55%, uhlíková neutralita do 2050

6/2019

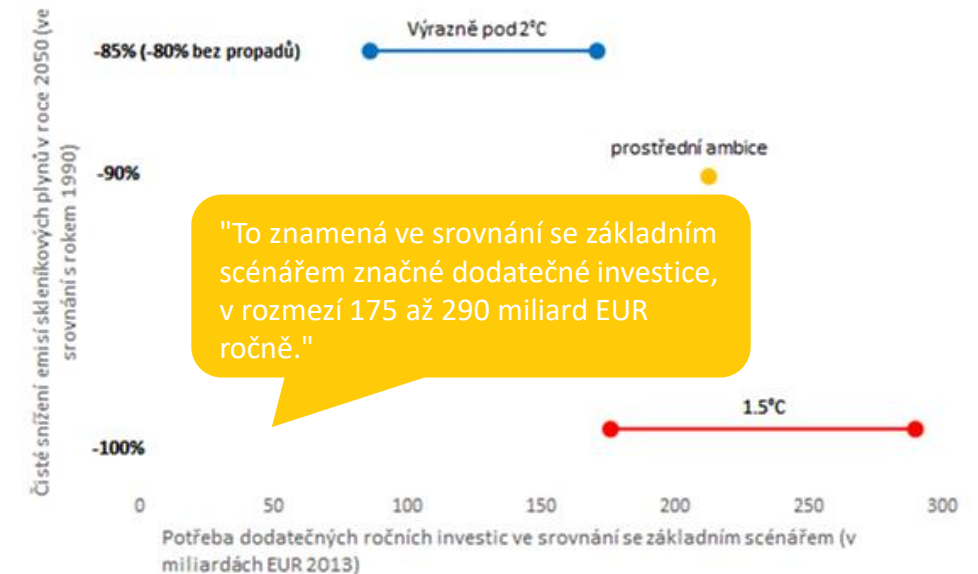
- přijetí nové strategické agendy EU: „EU může a musí jít příkladem tím, že provede důkladnou transformaci svého hospodářství a společnosti v zájmu dosažení neutrality z hlediska klimatu.“

7/2019

- předsedkyně komise Ursula von der Leyenová uvedla ve svém kandidátském projevu: „Chci, aby se Evropa stala do roku 2050 prvním kontinentem na světě, který bude klimaticky neutrální.“

EU vyhlásila „válku uhlíku“, uhlíková neutralita se stává hlavním tématem unijní politiky.

ZÁVĚRY

- *Čistá energie pro všechny Evropany* je zdaleka největší legislativní balíček v oblasti energetiky.
- Reviduje pravidla trhu s cílem posílení konkurenční soutěže a integrace trhů, posílení postavení spotřebitele.
- Dále směřuje k integraci (unifikaci) energetických politik členských států, vytvoření Energetické unie a celkové „federalizaci“ energetiky.
- Většina oblastí v elektroenergetice je již regulována evropskou legislativou, členské státy mají velmi omezený prostor pro uplatnění národních specifik.
- Absolutní nezbytností do budoucna je vytváření blokovacích menšin, vyjednávání na sub-regionální úrovni a zastoupení na evropské úrovni.
- Uhlíková neutralita do roku 2050 se stává hlavním tématem unijní politiky.

DĚKUJI ZA POZORNOST

Richard Kabele

richard.kabele@outlook.com